

Sikkerhed for tidligere stiftet Gjæld kan ikke gøres gjældende mod Boet.

5. Som Pant betragtes Udlæg gjort efter et af Skyldneren i de sidste 8 Uger indgaaet Forlig om Gjæld samt efter Dom, i Anledning af hvis Erhvervelse eller Fuldbyrrelse Skyldneren i den anførte Tid har gjort Fordringshaveren Indrømmelser, saasom med Hensyn til Barsel, Værnething, Forlyndelse, Crefutionsfrist.

Medens Forflaget iøvrigt i Meget har fulgt den norske Konkurslov, afviger det i denne Materie ikke lidet fra den. Forsaavidt man imod den norske Konkurslovs ovenfor under 3° og 4° anførte Bestemmelser har indvendt, at de kunne medføre Affrættelsen af Netshandler, foretagne af en aldeles solvent Mand, har denne Indvending — skjøndt grundet fra et theoretisk Synspunkt — neppe synderligt at betyde i det virkelige Liv, thi det er vistnok et særdeles sjældent Tilfælde, at Fallenten ikke skulde have været insolvent i meget længere Tid end de nævnte 8 Uger, ligesom Netshandler af den anførte Beskaffenhed overhovedet sjældent indgaaes af en fuldkommen solvent Mand. Derimod kan det med mere Grund indvendes imod den norske Konkurslov, at den paa den ene Side intet Hensyn tager til Medkontrahentens gode Tro, men omstøder i de ovenangivne Tilfælde selv om det oplyses, at han ikke har vidst eller kunnet vide det Mindste om Skyldnerens Insolvents, og paa den anden Side kun giver Udgang til at omstøde i de bestemte enkelte Tilfælde, som anføres, medens andre Transaktioner, der forstyrre Kreditorernes lige Behandling, maa blive staaende ved Magt, selv om de ere foretagne med Falliten lige for Døren, og selv om Medkontrahenten har været fuldkommen bekendt med dette, s. Ex. Betalinger af forfalden Gjæld, iværksatte Diebliftet førend Vedkommende opgiver sit Bo. Ganske vist frembyder der sig Betænklichkeiten ved at lade Netshandlers Affrættelse eller Bestaaen afhænge af et subjektivt Moment hos Medkontrahenten, især hvor Retterne som her og i Norge ved den legale Bewissteori ere blevne vænnede til en snever og skeptisk Bedømmelse af Bewiset, og det er ikke forunderligt,

at man har betragtet en til subjektive Betingelser bunden Udgang til at affrætte som lidet betryggende og derfor har foretrukket at tage Sagen mere grovkornet ved paa den ene Side at lade Meget slippe igjennem, som egnede sig til Affrættelse, men da paa den anden Side omstøde de mest ioinesfaldende, ifølge deres objektive Karakter mistænkelige Netshandler uden at spørge om subjektive Betingelser. I Forbindelse med denne Maade at tage Sagen paa staar ogsaa, at Affrættelsen efter den norske Ret ikke kan strække sine Virkninger ret langt tilbage (høist 8 Uger fra Konkursens Begyndelse), medens man, naar det subjektive Moment tages med i Betragtning, uden Betænklichkeit kan gaa meget længere tilbage. De Fordelte, hvoraf man gaar glip ved at indrette Systemet paa ikke at tage Hensyn til subjektive Betingelser, ere saaledes meget store, og det maa vistnok indrømmes, at Affrættelsessystemet, skjøndt dets Anvendelse derved bliver sikker og let, til Gjengjæld i saa Fald yder en høist ufuldkommen Hjælp og tilmed i enkelte Tilfælde kan medføre store Ubilligheder imod den fuldkomment, godtroende Medkontrahent. Forflaget har derfor ikke fulgt denne Vet. Faren ved overhovedet at lade en Dom om subjektive Momenter være afgjørende ved disse Spørgsmaal, er i sig selv ikke saa stor, og ved en hensigtsmæssig Affattelse af Lovbestemmelserne kan den yderligere formindskes. For det Første blive Retterne Dag for Dag mere tilbøielige til en friere Bedømmelse af Bewiset, og vor Lovgivning frembyder ikke store Hindringer for at nærme sig endog meget betydeligt til en fuldstændig fri Bewisbedømmelse. For det Andet vil Meget vindes ved at lade Lovens Fordring lyde noget anderledes, end vi ere vænede til i denne Henseende. Saalænge Lovordet lyder paa, at Medkontrahenten skal have været vidende om Skyldnerens Insolvents eller dog have haft bestemt Formodning om den, bliver der altid Rum for den Paastand af Medkontrahenten, at han ikke har haft Tanke om Insolventsen, og da den menneskelige Kortsynethed og Letfindighed kan være stor, er det altid en egen Sag for Domstolene imod en Mand's Venægtelse at tillægge ham lig Viden eller Formodning selv hvor Forholdene vare saadanne,